

מסחר בשווקים פיננסיים

קיימים שני סוגים של שווקים שבהם נסחרים מוצרים פיננסיים: בורסה (Exchange Traded) והשוק "מעבר לדלפק" (OTC- Over-The-Counter). שוק ה-OTC עובר שינויים גדולים כתוצאה ממשבר האשראי של 2008.

חוזה עתידי, בין אם עסקת אקדמה (Forward Contract) או בין אם עתידית (Futures Contract), מחייב את המחזיק בו לקנות או למכור נכס מסוים בזמן מסוים בעתיד תמורת מחיר עתידי מסוים. עסקת החלפה (Swap) היא הסכם להחלפת תזרימי מזומנים בעתיד בסכומים שתלויים בערכו של משתנה שוק אחד או יותר. קיימים שני סוגים של אופציות: אופציות רכש (Calls) ואופציות מכר (Puts). אופציית רכש (Call) נותנת למחזיק בה את הזכות אך לא את החובה לקנות נכס מסוים בתאריך מסוים בעתיד במחיר עתידי מסוים. אופציית מכר (Put) נותנת מעניקה למחזיק בה את הזכות אך לא את החובה למכור נכס מסוים בתאריך מסוים בעתיד במחיר עתידי מסוים.

עסקאות אקדמה, עתידיות ועסקאות החלפה משפיעות על "נעילת" המחירים שרלוונטיות לעסקאות עתידיות. אופציות, לעומת זאת, מספקות ביטוח בכך שהן מבטיחות שהמחיר שרלוונטי לעסקה עתידית מסוימת לא יהיה גרוע יותר מרמה מסוימת. אופציות אקזוטיות (Exotic Options) ומוצרים מובנים (Structured Products) "נתפרים" (Tailored) לצרכים הספציפיים של גזברי חברות. כך למשל, אופציות סל אסימטריות (Asian Basket Options) מאפשרות לחברה כמו מיקרוסופט לגדר את החשיפה נטו שלה למספר סיכונים לאורך תקופת זמן מסוימת. גזרים נסחרים כיום על מגוון רחב של משתני שוק ואפילו על מזג אוויר, נפט, גז הטבעי וחשמל.

פרטים אודות כותב המאמר: האקטואר רועי פולניצר, FRM

רועי בעל תואר שני במימון (התמחות בניהול סיכונים ואקטואריה) ותואר ראשון בכלכלה (התמחות במימון), שניהם מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, בעל דיפלומה בניהול סיכונים פיננסיים (FRM®) מאוניברסיטת אריאל בשומרון ולמד בתוכנית ללימודי תעודה באקטואריה באוניברסיטת חיפה. כמו כן, רועי אקטואר מלא

(Fellow) בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (F.I.L.A.V.F.A.), מוסמך כמעריך שווי מימון תאגידי (CFV) מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (IAVFA), מוסמך כמנהל סיכונים פיננסיים (FRM) מטעם האיגוד העולמי למומחי סיכונים (GARP) ומוסמך כמומחה לניהול סיכונים (CRM) מטעם האיגוד הישראלי למנהלי סיכונים (IARM).

לרועי ניסיון של מעל ל-15 שנה בביצוע ניתוחים כמותיים במכשירים פיננסיים, בהערכת שווי תאגידים ונכסים בלתי מוחשיים, באמידה וכימות סיכונים כמו תמותה, אריכות ימים, תחלואה, ביטולים והחלמה מנכות, ובמידול ומדידת סיכוני שוק, אשראי, תפעוליים, מודל, מזילות והשקעות לצורכי יישום הוראות רגולטוריות ותקינה חשבונאית, פיתוח, יישום ותיקוף מודלים בתחומים של הערכות שווי, ניהול סיכונים, אקטואריה והנדסה פיננסית, קביעת תעריפי ביטוח חיים, הערכת פרמיות סיכון והערכת עתודות ביטוח, קביעת עלות תנאי פנסיות (צוברות ותקציביות) והכנת מאזנים אקטואריים לקרנות פנסיה, ניתוח וחיזוי מצבים פיננסיים מורכבים וכן העברת סמינרי הדרכה והשתלמויות בתחומי התמחותו: מימון, אקטואריה, הערכות שווי, בנקאות, ניהול סיכונים, אופציות והנדסה פיננסית.